

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

§. 4. Quomodo pax interior in variis afflictionibus, ariditatibus mentis & desolationibus, distractionibus, tentationibusq[ue] obtineri poßit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

& si dicitur illi: Liberat te Deus; quasi desperatione frigescit. Promittitur tibi auxilium mortalis, & gaudes; promittitur immortalis, & tristis es. Promittitur tibi quod liberet te tecum liberandus; & tanquã aliquo magno auxilio exultas; promittitur ille liberator, qui liberatore non indiget; & quasi ad fabellam desperas: vã talibus cogitationibus, peregrinantur; verè misera & magna mors est in eis: appropinqua, incipe desiderare, incipe quærere & agnoscere eum, à quo factus es: non enim deseret opus suum, si ab opere suo non deseratur.

17.
Deus est
adjutor
fortis.

Super Psal.
Qui habi-
tat.
Serm. 9.

O quã potentem habet adjutorem, qui in Deo solo confidit! Si Deus pro nobis, quis contra nos? Non potest nobis nocere, nisi Deo fortior sit: & quis fortior Omnipotente? Quod intuens S. Bernardus: Ut quid, inquit, cunctamur abjicere spes miseræ, vanas, inutiles, seductorias? & huic uni tam solidæ, tam perfectæ, tam beatæ spei tota devotione animi, toto fervore spiritus inhærere? si quid illi impossibile, si quid vel difficile est, quære in quo speres. Sed verbo omnia potest. Quid facilius dictu? an verò de facilitate non dubitas; sed tibi est suspecta voluntas? planè & voluntatis testimonia credibilia facta sunt nimis; majorem hac dilectionem nemo habet,

quã ut animam suam quis ponat pro amicis suis: denique quomodo in se speranti desit illa Majestas, quæ tam studiose monet in se sperari: planè non derelinquet sperantes in se; adjuvabit eos, ait, & eruet eos à peccatoribus, & salvabit eos. Quare? quibus meritis? Audi, quod sequitur: *Quia speraverunt in eo.* Dulcis causa, at tamen irrefragabilis: *De quacunque tribulatione*, inquit, *clamaverint ad me, exaudiam eos:* ecce numerosa tribulationes, secundum multitudinem earum, consolationes ejus lætificabunt te, dummodò ad alium non convertaris, dummodò clames ad eum, dummodò speres in eum, nec humile aliquid & terrenum; sed altissimum ponas refugium tuum. Quis speravit in eo, & confusus est? facilius est cælum & terram transferre, quã verbum ejus evacuati.

§. 4.

Quomodo pax interior in variis animi afflictionibus, aviditatibus mentis & desolationibus, distractionibus, tentationibus, que obtineri possit.

V Irpientissimus, & in remediis animæ sapienter assignandis, sedandisque mentis perturbationibus

Inconclavi
c. 6. §. 4.
n. 1.
18.
Ob tenta-
tiones &c.
opus bo-
num ne
negligas.

tionibus verfatissimus Blofius Ab-
bas Letiensis rectè advertit. Ple-
rosque homines, admodum pios
immundissimis imaginibus, vel
inauditis aduersus Deum & San-
ctos blasphemis ita diuexari, ut
nec unam quidem orationem
Dominicam vel salutationem An-
gelicam absque diabolicis, inquit,
sufurris explere possint: illi, in-
quit, incredibilibus angustiis pres-
si, se quidem multorum crimi-
num reos esse putant, sed coram
Deo veri Martyres sunt. Propter
illas immissiones, pressuras & af-
flictiones, nec oratio intermitten-
da, etsi innumeris distractionibus
obnoxia sit, nec opus bonum ne-
gligendum esse dicit: additque
si propter injuriam tibi illatam,
vel propter maledicta in te, tuof-
que congesta; sive quamlibet
aliam ob causam sentias te irâ ve-
hementer commoveri, aut erga
aliquem malè affici, illique in-
videre; & interim multum tibi ipsi
displiceres, ac reprimeres quan-
tum posses, ipsumque per humi-
lem confessionem, atque oratio-
nem expellere, ac mortificare co-
nareris, nullum salutis tuæ detri-
mentum inde accepturum: esset,
inquit, tempestas valida in infi-
ma regione animæ tuæ, sed in su-
prema ratio tranquilla voluntas-
que incorrupta & invicta perman-
neret, Nihil te ab amicitia Dei
alienabit nisi peccato consentias;

ut consentias verò, nec diabolus,
nec creatura alia cogere te po-
test.

Primùm ergo remedium con-
tra huiusmodi cogitationes, &
præcipuum ad pacem servandam
adjumentum est, Deum præsen-
tem, & salutis tuæ amantem in-
tueri, sine cuius nutu nulla tenta-
tio, aut hostilis impugnatio exo-
ritur; ac continuò ejus auxilium
instanter efflagitare, ejus adhæ-
re voluntati, & cogitationes ne
aspectu quidem dignari, multò
minus examine, eas contemptim
præterire alioque mentem aver-
tere, quod quàm sit utile, quoti-
diano exemplo discere potes.

Fac aliquem à circumforaneo,
qui poma aurea, aut cytrina ve-
nalia sportulâ circumfert, invitari
ad emendum; potest ille se habe-
re duobus modis: primò homi-
nem simul cum mercibus con-
temptim tractare, & repellere; si
ille importuniùs agat, & emptio-
nem urgeat, potest perstare in
contemptu, & ad alia se converte-
re; si secundò aut tertio faciat,
non facile deinceps à circumfora-
nei importunitate, quod inde
nullum sibi lucrum promittere
possit, molestias patietur. Secun-
dò potest ad primam invitatio-
nè circumforanei subsistere, po-
ma illa aurea aspicere, manu tra-
ctare, appendere, de pretio qua-
rere, licitari: quæ quia fortè non
ita

19.
1. Sed Dei
præsen-
tem habe.

20.
Non pec-
caturus
graviter
nisi con-
senseris.

Q q q q ita

ita placent, aut pretium excedere videntur, etsi ab illo nota emanant, propius tamen factum est, ut emeret. Primum modum tu tene in tentationibus dæmonis, & à secundo tibi cave: etsi enim sicut alter pomum suum non facit, nisi emat, & pretium numeret; nec tu culpam lethalem admittas, nisi consentias: hujus tamen consensus periculo te exponis, si secundum modum sequaris.

In ejus vita

21.

Aut janua
hosti aper-
tuus.

Interrogatus aliquando Gregorius Lopez vir in totius vitæ tenore, & constanti virtutum exercitatione in Mexico admirabilis, quo remedio contra importunas hostis Tartarci suggestiones uteretur, respondit, pulsanti januam se non aperire, nec quid velit, inquirere; multò minus illum aspectu dignari; sed se in instituto quod habet præ manibus constanter progredi, ac in mentis tranquillitate consistere. Alixiam Congregationis B. V. fundatricem impuris repræsentationibus totos ferè triginta annos mirabiliter infestam legimus, & continuis iisque acerbissimis corporis castigationibus cum hoste pugnasse; numquam tamen de animi pace excidisse, quod post ejus mortem dæmon in energumena sacris verbis adjuratus confessus est: dicens inter tot certamina nunquam potuisse scrupulum menti & de admissio lethali pec-

cato injicere, quo illam de animi tranquillitate deturbaret, eamque magnis in cælo meritis & præmiis ob tot luctas & victorias auctam, & honestatam regnare.

Catharinæ Bononiensis, post quinque annorum cum cogitationibus à dæmone immixtis Andabatorum more in tenebris dimicationem, significavit Christus & Dei Mater, toto illo tempore nullâ graviore culpâ inquinatam fuisse, & toleratas anxietates gloriosis triumphis coronandas: quod in reliquo vitæ decursu ac post illum in corporis integritate, & magna animæ in cælo gloria impletum fuit.

Quicumque igitur hæc prælia præliaris, lorica patientiæ & longanimitatis pectus obarma, & magnis coram Deo submissionis ac resignationis clypeo te protege. Atque in hoc Patrem Balthazarem Alvarez virum sanctissimū, S. Theresiæ in via Spiritus ducem imitare: qui variis mentis anxietatibus & tenebris exagitatus existit, donec se totum divino committeret arbitrio, atque Deo ex intimo animi sensu tria hæc verba diceret: Puniret, ignoscere, remedium adferret.

Idem Sacerdoti de mentis distractionibus inter orandum conquerenti suasit, ut à resignatione sui in manus Dei orationem inchoaret; animumque ad
omne

22.
Loricam
patientiæ
indue.

L. 5.
Nec
mihi
riga
avis
tu
lien
que

omne Dei beneplacitum paratum offerret: sive ille multum, sive parum caelestis benedictionis largiri dignaretur, certus esset se in humili & resignata paupertate gratiorem illi futurum, quam si sublimis orationis dono potiretur. Ac sicut granum frumenti, nisi moriatur, fructum proferre non potest, ita neminem, qui sibi suaeque voluntati non moritur, dignos aestimatione progressus in virtutum palaestra facturum B. Franciscus Salesius, ut hanc animi inter ariditates, aliasque vexationes patientiam tanquam omnis tranquillitatis internae fontem persuaderet, petiit ab avibus exemplum proferre solitus erat: videmus enim avem ad pernicem ligatam, aut caveam inclusam, quod magis se expedire, & evolare nititur, eò magis excruciaci, opus illi esse patientiam, quamdiu herus à pedicis non exsolverit: ita nos cum Deo gerere, si pace frui volumus, oportet: cui conformiter Joannes Davila tria à nobis observanda in istis animi agitationibus ait. Primum, nihil praeter Deum, & te ipsum habere praec oculis; Deoque tribue quod Dei est, Bonitatem, Sapientiam, Providentiam, tibi verò quod tuum est, & ex teipso tecum trahis, malitiam, infirmitatem, caecitatem. 2. Ne in via virtutis volando, sed gradiendo, & unum epedibus post alterum pro-

movendo, ac difficili ac laborioso, quantum Deo placuerit; itinere, te aliquid consecuturum existima. 3. Diuturnitas afflictionis, omnisque ratio & modus ex ea emergendi divinae voluntati est permittenda, quae tamdiu ista nos exerceri vult, donec Deum solum omnium boni fontem esse agnoscamus: si enim continuo tales essemus, quales optamus, votisque nostris responderent interiora virtutum incrementa; peius fortassis tum nobiscum ageretur, quam dum contrariis ventis urgemur, ac deprimimur; tum enim arrogantiam intumesceret animus, & infami latrocinio, quod Dei est, nobis ferremus acceptum, atque in perverſi & ingrati animi vitium abiremus precipites.

B. Alphonsus Rodriguez in admirabili, quam ad Paulum Maldonadum scripsit Epistola compendiosum ad amorem Dei & animi pacem viam esse ait; si quis Deo ex animo dixerit: Domine Deus, tuus tuique juris omnino sum, fac de me, ut de re tua secundum beneplacitum. Huic vero resignationi S. Theresiae imitatione animi demissionem profundissimam comitem adijunge: totos illos viginti & amplius annos inter summas ariditates exercita pacem tenuit, dum adeo abjectè de se sentit, ut nullam se consolatione dignam existimaret, magnique

Qqqq 2 be-

24.
Omnia
Deo per-
mitte.

25.
Ex Consi-
lio Al-
phonsi
Rodri-
guez.

23.
L. 5. Ep. 1.
Nec te ni-
mium fa-
tiga ut
avis vola-
tu mo-
liens è la-
queo.

26. Et peccatis tuis adscribe molestias. beneficij haberet loco, quod ad Dei præsentiam conspectumque admitteretur. Agebat illa quod ejus Confessarius in similibus mentis exercitationibus ac derelictionibus agendum monet, ut videlicet has Dei castigationes peccatis nostris debitas agnoscamus: dicamusque Deo; gaudere nos ab ejus suprema Justitia pœnas repeti, quas ejus honori illatæ à nobis injuriæ promerentur, ac paratos nos toto vitæ decursu, & mille annis ultrà eas perferre. Cumque Deus tum libenter in homine sedem, domiciliumque figat, cum illo suo se loco, ordine, & gradu continet, magnum inde solatium animique pacem redundaturum: si Deus anxietatibus & pœnis te exinat; iter infistes, quò te ille ducere voluerit; sin minus, quâ cœperas humiliationis viâ, quæ securissima est, ad æternam quietem gradieris.

27. Te consolatione indignum confitere. S. Catharina Senensis dum impurissimis cogitationibus à Dæmone vexaretur, & à Deo se quodammodo derelictam abjectamque existimaret; ita seipsam compellare cœpit: An te, miserrima mortalium, aliquâ consolatione, aut quiete dignam arbitraris? an non tibi sufficit, harum pœnarum ad mortem usque tolerantiam inferorum pœnas evadere posse? an ut solatia acciperes, & cœli delicijs aliquando fruereris

Deo famulari cœpisti? ne de orationibus, exercitijsque spiritualibus, aut corporis castigationibus quidquam diminue, aut detrahe. Hinc illa diutius in posterum permanebat in templo, Deumque, ut tempestatè sedare dignaretur, orabat: donec tandem, ab eo, quamdiu illi placeret, perferenda se obtulit; cumque Dæmon visibili specie comparens, diceret; se non destitutum donec ab ipsâ consensum extorqueret; respondit confidenter, se ad majora etiam pro Deo suo perferenda paratam esse, sibi que voluptati fore, si pro ejus beneplacito & amore atrocioribus pœnis exerceret: atque hanc animi magnitudinem & constantiam pax admirabilis est consecuta.

Vides ex his quantum bonum secum adferat ad animi tranquillitatem illud B. Francisci Salesij solemne pronuntiatum: Nihil optare, nihil recusare: nihil optare, scilicet præter Dei beneplacitum; nihil recusare, præter peccatum; cætera, quantumcumque secum vexationem adferant, ferre patienter, & contemnerè.

Cumque sola electio secundum S. Thomam, divinâ adjuvante gratiâ, sit in tua potestate, Dei voluntatem à te, & in te impleri opta; bonas cogitationes, quantum potes, ale; ut quemadmodum monebat vir sanctus è S. Fran.

30.
Oclusa
intelle-
ctus portā
in volun-
tatis arcē
te recipere.

Francisci familia, malè locum jam occupatum inveniunt: quod si hæ pulsent; fac quod alius ex sanctis illis Eremitis suadebat, januam firmiter ocludere, nec permitte, ut aditus sit pervius: quòd si nihilominus Deo permittente perfractis foribus Dæmon malorum cogitationum manipulum, qui omniatumultu impleat, immiserit; tu in voluntatis arcem, quam nisi permiseris, irrumpere non potest, te recipere; & cogitationum importunitatem tranquillus contemne: si enim, aiebat B. Franciscus de Salez eas propius inspicere, & examinare volueris, & ad omnia quæ suggerit Dæmò hærendo, attendere, à rebus melioribus continuò abstraheris: temporis jacturam facies; teque parum utiliter discruciaris. Ita illas abjice, ut ne quidem, quid attulerint, voluerintque, intelligas.

A multitudine cogitationum ad unum, quod Christus Marthe suadebat, fuge; quod in tuæ voluntatis cum divinâ conformatione consistit. Hominem beatum esse dicit Salvianus, cum habet quod vult; & caret eo quod non vult. Quod soli Deo, hominiquè cum ejus voluntate integrè consentienti competit: ad quam dum pervenire nititur Seneca, eousq; se illis aptavit, ut cum aliquid non posset, etiam de

hoc ipso letari se diceret & gaudere non posse id, cujus potestatem Deus sibi sustulisset.

Cùm Christus Apostolis suis, in ultima concione post cœnam, pacem apprecatur: non illam à rebus adversis, & malorum tolerantia vult exemptam; sed rebus contrarijs exercitam; iisque superioriorem, quod antea alijs verbis significarat, cum post ingentem malorum seriem prænuntiatam, pro coronide diceret: In patientia vestra possidebitis animas vestras: Quam & Apostolus Hæbræis magnis calamitatibus exercitatis necessariam esse ait, ut Christi in hac, futuraque vita promissiones reportarent. Et ad Philippenses inter adversa confirmandos, optat; ut pax Christi, quæ exsuperat omnem sensum, adversitatum scilicet, custodiat eorum corda, & intelligentias in Christo JESU. Quòd si via impiorum complanata est lapidibus, hoc est difficultatibus obsita, ut S. Spiritus nos monet, cur viam justorum ab ijs exemptam volumus; cum justorum Princeps, & caput per malorum tolerantiam in gloriam suam intrare voluerit: Paulusque ad eandem viam cum humilitate, mansuetudine, & patientia capessendam Ephesios, & in illis nos omnes adhortetur?

31.
Denique
è Christi
Consilio
sustine in
patientia.

Luce 14.

Cap. 4.

Ecclesi. 24.